3752. Pravilnik o pogojih za uvoz ali premeščanje določenih škodljivih organizmov, rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov za poskusne, raziskovalne ali razvojne namene in za delo pri žlahtnjenju rastlin, Stran 7161.

Na podlagi 16. člena zakona o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 45/01) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K*

o pogojih za uvoz ali premeščanje določenih škodljivih organizmov, rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov za poskusne, raziskovalne ali razvojne namene in za delo pri žlahtnjenju rastlin

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik predpisuje:

– pogoje, pod katerimi se lahko v Republiko Slovenijo ali na njeno varovano območje uvozi ali znotraj tega območja premešča določene škodljive organizme, rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete, katerih uvoz ali premeščanje je prepovedano ali omejeno, razen za poskusne, raziskovalne ali razvojne namene in za delo pri žlahtnjenju rastlin;

– pogoje glede strokovne in tehnične usposobljenosti, ki jih morajo izpolnjevati znanstvene in raziskovalne organizacije za uvoz ali premeščanje materiala;

– podrobnejšo vsebino vloge za izdajo dovoljenja za uvoz oziroma premeščanje materiala;

– obliko in vsebino predhodnega soglasja za uvoz oziroma premeščanje materiala;

– obveznosti organizacij, ki uporabljajo material.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. Organizacije so organizacije, ki so registrirane za znanstveno in raziskovalno dejavnost oziroma se ukvarjajo z zdravstvenim varstvom rastlin oziroma selekcijo in uvajanjem novih vrst, sort, linij in križancev rastlin.

2. Raziskovalne dejavnosti so dejavnosti, ki se opravljajo za poskusne, raziskovalne ali razvojne namene in za delo pri žlahtnjenju rastlin.

3. Material so določeni škodljivi organizmi, rastline, rastlinski proizvodi in nadzorovani predmeti, katerih uvoz ali premeščanje je prepovedano ali omejeno.

4. Predhodno soglasje je listina, ki jo izda pristojni organ za zdravstveno varstvo rastlin države uvoznice v soglasju s pristojnim organom za zdravstveno varstvo rastlin države izvoznice.

5. Karantena pomeni razmere in postopke, ki se uvedejo v zvezi z materialom, da se prepreči širjenje škodljivih organizmov.

6. Seznami škodljivih organizmov ter seznami rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov so seznami, katerih vsebina je določena s predpisi, ki urejajo postopke za preprečevanje vnosa, širjenja in zatiranje škodljivih organizmov rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov.

3. člen

(material)

Material zajema:

– škodljive organizme s Seznamov I.A, II.A, I.B in II.B,

– rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete s Seznamov III.A in III.B,

– rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete s Seznamov IV.A in IV.B, če niso izpolnjene posebne fitosanitarne zahteve iz teh seznamov.

4. člen

(drugi škodljivi organizmi, rastline, rastlinski proizvodi in nadzorovani predmeti)

Določbe tega pravilnika se uporabljajo tudi za druge škodljive organizme, rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete, ki niso uvrščeni na sezname iz drugega odstavka prejšnjega člena, če obstaja nevarnost za zdravstveno varstvo rastlin na ozemlju Republike Slovenije.

II. POGOJI ZA UVOZ ALI PREMEŠČANJE MATERIALA

5. člen

(pogoji)

Material, ki je namenjen opravljanju raziskovalne dejavnosti, lahko uvažajo ali premeščajo organizacije, ki imajo odločbo Uprave Republike Slovenije za varstvo rastlin in semenarstvo (v nadaljnjem besedilu: uprava) o izpolnjevanju pogojev glede strokovne in tehnične usposobljenosti za opravljanje raziskovalne dejavnosti na materialu.

Material, ki se uvaža ali premešča za opravljanje raziskovalne dejavnosti, mora biti inšpekcijsko pregledan in ga mora spremljati dovoljenje za uvoz ali premeščanje in predhodno soglasje.

Če je material iz druge in tretje alinee 3. člena tega pravilnika uvrščen na Seznam V.B, ga mora poleg listin iz prejšnjega odstavka spremljati tudi fitosanitarno spričevalo, če je uvrščen na Seznam V.A, pa rastlinski potni list.

III. POGOJI GLEDE STROKOVNE IN TEHNIČNE USPOSOBLJENOSTI

6. člen

(splošni in posebni pogoji)

Splošni pogoji glede tehnične in strokovne usposobljenosti za opravljanje raziskovalne dejavnosti materiala so določeni v Prilogi 1, del A, ki je sestavni del tega pravilnika.

Za opravljanje raziskovalne dejavnosti na določenem materialu so glede tehnične in strokovne usposobljenosti določeni tudi posebni pogoji, ki so navedeni v Prilogi 1, del B, ki je sestavni del tega pravilnika.

IV. ODLOČBA O DOVOLITVI OPRAVLJANJA RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI NA MATERIALU

7. člen

(vloga)

Material se lahko v Republiki Sloveniji uporablja le za namene raziskovalne dejavnosti v skladu z določbami tega pravilnika. Organizacije, ki želijo opravljati to dejavnost na materialu, morajo vložiti vlogo za izdajo odločbe o dovolitvi opravljanja raziskovalne dejavnosti na materialu pri upravi.

Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati zlasti:

– podatke o vlagatelju (firma in sedež),

– ime in priimek osebe, odgovorne za raziskovalne dejavnosti na materialu,

– naslov in opis specifičnih lokacij za vzdrževanje karantenskih razmer oziroma za raziskave,

– podatke o strokovni in tehnični usposobljenosti kadra,

– podatke o tipu materiala za raziskovalne namene.

8. člen

(izdaja odločbe)

Uprava po prejemu popolne vloge iz prejšnjega člena tega pravilnika izda v upravnem postopku odločbo o dovolitvi opravljanja raziskovalne dejavnosti na materialu, če se na podlagi ugotovitev inšpekcijskega pregleda fitosanitarnega inšpektorja ugotovi, da organizacija izpolnjuje splošne pogoje iz Priloge 1, del A.

Uprava dovoljenje iz prejšnjega odstavka razveljavi, če se z inšpekcijskim pregledom ugotovi, da pogoji iz Priloge 1, del A, niso več izpolnjeni.

V. DOVOLJENJE ZA UVOZ ALI PREMEŠČANJE MATERIALA IN PREDHODNO SOGLASJE

9. člen

(vloga)

Organizacije, ki imajo odločbo o dovolitvi opravljanja raziskovalne dejavnosti iz prejšnjega člena tega pravilnika, morajo za posamezen uvoz ali premeščanje materiala pri upravi vložiti vlogo, še preden se material uvozi v Republiko Slovenijo ali na njeno varovano območje oziroma se po tem območju premešča.

Vloga iz prejšnjega odstavka mora poleg podatkov iz 7. člena tega pravilnika vsebovati še najmanj naslednje podatke:

– znanstveno ime materiala, vključno z imenom zadevnega škodljivega organizma, kadar je to potrebno; imena škodljivih organizmov, rastlin in rastlinskih proizvodov se napiše v latinščini,

– tip materiala,

– količino materiala,

– kraj porekla materiala; če material po poreklu ni iz Republike Slovenije, je vlogi potrebno priložiti ustrezno potrdilo o poreklu materiala,

– trajanje, značaj in cilje predvidenih raziskovalnih dejavnosti, vključno s povzetkom in specifikacijo dela,

– kraj prvega shranjevanja ali prvega sajenja, če je material namenjen sprostitvi iz karantenskih razmer,

– predlagano metodo uničenja ali obdelave materiala po dokončanju odobrenih raziskovalnih dejavnosti, če material ni namenjen sprostitvi iz karantenskih razmer,

– predlagano vstopno mesto za material, ki se namerava uvoziti.

10. člen

(izdaja dovoljenja)

Uprava po prejemu popolne vloge iz prejšnjega člena izda dovoljenje za uvoz ali premeščanje materiala, če ugotovi, po potrebi tudi na podlagi ponovnega inšpekcijskega pregleda, da organizacija izpolnjuje posebne pogoje iz Priloge 1, del B.

Uprava dovoljenje iz prejšnjega odstavka razveljavi, če se z inšpekcijskim pregledom ugotovi, da pogoji iz Priloge 1, del B niso več izpolnjeni.

11. člen

(predhodno soglasje)

Za posamični uvoz materiala, navedenega v vlogi iz 9. člena tega pravilnika, v Republiko Slovenijo ali na njeno varovano območje oziroma za njegovo premeščanje znotraj Republike Slovenije ali njenega varovanega območja, uprava poleg dovoljenja iz prejšnjega člena izda na podlagi vloge iz 9. člena tega pravilnika tudi predhodno soglasje za uvoz oziroma premeščanje, ki mora spremljati material. Predhodno soglasje se izda na obrazcu, katerega oblika in vsebina je določena v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika. Obrazec se natisne v slovenskem in angleškem jeziku.

12. člen

(dodatni pogoji za premeščanje materiala)

Če se material, ki je uvrščen na Seznam V.A, premešča znotraj Republike Slovenije ali njenega varovanega območja, ga mora poleg predhodnega soglasja iz prejšnjega člena spremljati tudi rastlinski potni list. Rastlinski potni list zagotavlja izpolnitev pogojev glede odsotnosti škodljivih organizmov v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: zakon), razen za tiste škodljive organizme, za katere je bilo odobreno premeščanje iz 10. člena tega pravilnika. Rastlinski potni list mora vsebovati naslednjo izjavo: “material se premešča v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za uvoz ali premeščanje določenih škodljivih organizmov, rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov za poskusne, raziskovalne ali razvojne namene in za delo pri žlahtnjenju rastlin”.

13. člen

(dodatni pogoji za uvoz materiala)

Če se material, ki je uvrščen na Seznam V.B, uvaža v Republiko Slovenijo ali njeno varovano območje, mora biti predhodno soglasje iz 11. člena tega pravilnika izdano na podlagi ustreznega potrdila o poreklu materiala iz četrte alinee 9. člena tega pravilnika.

Pri uvozu materiala iz prejšnjega odstavka mora material poleg predhodnega soglasja iz 11. člena tega pravilnika spremljati tudi fitosanitarno spričevalo. Fitosanitarno spričevalo zagotavlja izpolnitev pogojev glede odsotnosti škodljivih organizmov v skladu z zakonom, razen za tiste škodljive organizme, za katere je bil odobren uvoz iz 10. člena tega pravilnika. Fitosanitarno spričevalo mora vsebovati naslednjo dopolnilno izjavo: “material se uvaža v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za uvoz ali premeščanje določenih škodljivih organizmov, rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov za poskusne, raziskovalne ali razvojne namene in za delo pri žlahtnjenju rastlin” in mora imeti navedene škodljive organizme, ki se s tem materialom uvažajo.

VI. OBVEZNOSTI ORGANIZACIJ

14. člen

(prevoz)

Organizacije morajo zagotoviti, da se material med uvozom oziroma premeščanjem v času prevoza hrani v karantenskih razmerah in se neposredno in kolikor mogoče hitro prenese na lokacijo, navedeno v vlogi iz 7. člena tega pravilnika.

15. člen

(opravljanje raziskovalne dejavnosti na materialu)

Organizacije morajo med opravljanjem raziskovalnih dejavnosti zagotoviti karantenske razmere in druge pogoje iz Priloge 1, del A in B.

16. člen

(sprostitev iz karantenskih razmer)

Iz karantenskih razmer se lahko sprošča le material iz druge in tretje alinee prvega odstavka 3. člena tega pravilnika. Ta material se lahko sprosti samo z dovoljenjem uprave, na podlagi inšpekcijskega zapisnika o izpolnjevanju pogojev iz tega člena (v nadaljnjem besedilu: uradna sprostitev). Do uradne sprostitve morajo biti izpostavljeni karantenskim postopkom, vključno s preiskavami, in ugotovljeno mora biti, da niso okuženi s škodljivimi organizmi s Seznamov I.A, I.B, II.A in II.B.

Karantenske postopke, vključno s testiranji, mora izvesti strokovno in tehnično usposobljeno osebje organizacije, opravljeni pa morajo biti v skladu z določbami iz Priloge 3, ki je sestavni del tega pravilnika, za v njej navedene rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete.

V primerih, ko se za raziskovalno dejavnost uporablja tip materiala, za katerega niso predpisani karantenski postopki iz prejšnjega odstavka, o njih, vključno s testiranji, odloči uprava.

Material iz tega člena, za katerega je bilo med karantenskimi postopki iz drugega in tretjega odstavka tega člena ugotovljeno, da je okužen s škodljivimi organizmi, se ustrezno uniči ali obdela na način, ki onemogoča nadaljnje širjenje. To velja tudi za vse druge rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete, ki so bili v stiku z njimi ali so lahko okuženi. Pri tem se ustrezno uveljavljajo določbe 17. člena tega pravilnika.

17. člen

(uničenje materiala)

Ob zaključku raziskovalne dejavnosti morajo organizacije za material, ki ni namenjen uradni sprostitvi iz prejšnjega člena, oziroma za material, za katerega je bilo ugotovljeno, da se je med opravljanjem raziskovalne dejavnosti okužil, oziroma za vsak drug material, vključno s škodljivimi organizmi, zagotoviti, da:

– se material, vključno s škodljivimi organizmi in okuženim materialom, in vse druge rastline, rastlinske izdelke ali nadzorovane predmete, ki so bili v stiku z njim ali so se lahko okužili, ustrezno uniči ali obdela na način, ki ga določi uprava,

– se prostori in objekti, v katerih so se izvajale odobrene raziskovalne dejavnosti, sterilizirajo ali kako drugače očistijo na način, ki ga določi uprava.

18. člen

(obveščanje)

Oseba, odgovorna za opravljanje raziskovalne dejavnosti na materialu mora nemudoma obvestiti upravo oziroma fitosanitarnega inšpektorja v primeru okužbe materiala z drugimi škodljivimi organizmi s Seznamov I.A in II.A, za katere niso bile odobrene raziskovalne dejavnosti, ali v primeru širjenja teh organizmov v okolje.

19. člen

(vodenje evidenc)

Organizacije morajo voditi evidenco o:

– prihodu materiala v objekt, zlasti o času in kraju prihoda ter tipu in količini prispelega materiala,

– postopku v času opravljanja znanstvene dejavnosti, zlasti o posameznih postopkih, z navedbami kraja in trajanja teh postopkov,

– uradni sprostitvi materiala, zlasti o času in kraju sprostitve ter tipu in količini sproščenega materiala,

– uničenju materiala, zlasti o času, kraju in način uničenja ter tipu in količini uničenega materiala.

VII. PRISTOJNOSTI DRŽAVNIH ORGANOV

20. člen

(inšpekcijski nadzor)

Nadzor nad izvajanjem določb tega pravilnika opravlja fitosanitarna inšpekcija.

V primeru uvoza materiala je inšpekcijski pregled obvezen na vstopnem mestu.

Nadzor nad odobrenimi raziskovalnimi dejavnostmi se opravlja z naključnimi inšpekcijskimi pregledi, pri katerih fitosanitarni inšpektor preverja, ali organizacije spoštujejo določbe tega pravilnika.

21. člen

(uprava in vodenje evidence)

Uprava vodi posebno evidenco o:

– odobrenih uvozih in premeščanju materiala, vključno z navedenimi količinami,

– vseh okužbah materiala s škodljivimi organizmi, ki so bile ugotovljene med karantenskimi postopki, vključno s preizkusi iz Priloge 3.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

22. člen

(varovana območja)

Določbe vseh členov tega pravilnika, ki se nanašajo na varovana območja, se pričnejo uporabljati z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

23. člen

(uvoz)

Do dneva pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji se šteje za uvoz v Republiko Slovenijo uvoz iz katerekoli države, z dnem pristopa pa iz vseh držav, ki niso države članice Evropske unije.

24. člen

(premeščanje)

Do dneva pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji se šteje za premeščanje le premeščanje znotraj Republike Slovenije, z dnem pristopa pa znotraj držav članic Evropske unije.

25. člen

(rastlinski potni listi)

Določbe vseh členov tega pravilnika, ki se nanašajo na rastlinski potni list, se začnejo uporabljati 1. 1. 2003.

Z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji, se mora, v primeru, da leži lokacija za karanteno v drugi državi članici Evropske unije, rastlinski potni list izdati na podlagi informacij o odobritvi raziskovalne dejavnosti, ki se jih prejme od države članice Evropske unije, odgovorne za odobritev raziskovalne dejavnosti, in ob zagotovitvi, da se bodo med prevozom spoštovale karantenske razmere.

26. člen

(predhodno soglasje za uvoz oziroma premeščanje materiala)

Z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji, mora, v primeru materiala, ki je po poreklu iz druge države članice Evropske unije, predhodno soglasje za uvoz oziroma premeščanje materiala iz 11. člena tega pravilnika uradno overiti pristojni organ za zdravstveno varstvo rastlin tiste države članice Evropske unije, ki je država porekla materiala.

27. člen

(obveščanje)

Z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji, mora uprava obveščati druge države članice Evropske unije in Komisijo Evropske unije o:

– karantenskih postopkih iz tretjega odstavka 16. člena tega pravilnika,

– evidencah iz 21. člena tega pravilnika.

28. člen

(predpisi, ki se prenehajo uporabljati)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se preneha uporabljati pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati karantenski objekti za preverjanje zdravstvenega stanja rastlin (Uradni list SFRJ, št. 53/77).

29. člen

(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 327-01-73/01

Ljubljana, dne 14. avgusta 2001.

mag. Franc But l. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

* Ta pravilnik vsebinsko v celoti povzema Direktivo št. 95/44/EC in Direktivo št. 97/46/EC ter ureja zadeve v skladu z Direktivo št. 2000/29/EC.

PRILOGA 1

POGOJI ZA ODOBRITEV RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI
NA MATERIALU

DEL A

SPLOŠNI POGOJI

Za namene, določene v 8. členu tega pravilnika, uprava na podlagi ugotovitev inšpekcijskega pregleda fitosanitarnega inšpektorja ugotovi izpolnjevanje naslednjih splošnih pogojev:

1. strokovna in tehnična usposobljenost osebja, ki bo izvajalo raziskovalne dejavnosti, mora ustrezati tipu raziskovalne dejavnosti;

2. karantenske razmere v prostorih in objektih na lokacijah, kjer bodo raziskovalne dejavnosti potekale, morajo zagotavljati varno delo z materialom, tako, da so zadevni škodljivi organizmi zadržani v karanteni in da ni nevarnosti njihovega širjenja, kar vključuje:

- fizično ločitev od vsega drugega rastlinskega materiala oziroma škodljivih organizmov, vključno s pregledom vegetacije na okoliškem območju,

- imenovanje kontaktne osebe, odgovorne za raziskovalne dejavnosti,

- omejitev dostopa do prostorov in objektov in do okoliškega območja samo na poimensko navedeno osebje,

- ustrezno identifikacijo prostorov in objektov z navedbo tipa raziskovalne dejavnosti in osebja, ki je odgovorno zanje,

- vodenje registra opravljenih raziskovalnih dejavnosti in priročnika delovnih postopkov, vključno s postopki v primeru izpustitve škodljivega organizma iz karantene,

- ustrezne varnostne in alarmne sisteme,

- ustrezne kontrolne postopke, da se prepreči vnos in širjenje škodljivega organizma po prostorih,

- nadzorovane postopke za vzorčenje in prenašanje materiala med prostori in objekti,

- nadzorovano odstranjevanje odpadkov, zemlje in vode, če je potrebno,

- ustrezne higienske in dezinfekcijske postopke ter objekte za osebje, zgradbe in opremo,

- ustrezne postopke in objekte za uničevanje poskusnega materiala,

- ustrezne objekte in postopek za indeksiranje (vključno s preizkušanjem).

DEL B

POSEBNI POGOJI

Za namene, določene v 10. členu tega pravilnika, uprava ugotovi izpolnjevanje naslednjih posebnih pogojev:

1. značaj in cilji raziskovalne dejavnosti, za katere se uvaža ali premešča material, morajo biti v skladu s konceptom poskusnih ali raziskovalnih namenov oziroma žlahtnjenja;

2. količina materiala mora biti omejena na količino, ki zadošča za izvedbo odobrenih raziskovalnih dejavnosti, v vsakem primeru pa ta ne sme presegati količine, ki je bila ugotovljena glede na razpoložljive karantenske objekte;

3. za vsako dejavnost, navedeno v prošnji, uprava ugotovi nevarnost širjenja škodljivih organizmov, ki se hranijo v karantenskih razmerah, ob upoštevanju tipa materiala in predvidene raziskovalne dejavnosti, biologije škodljivega organizma, načina njegovega širjenja, interakcije z okoljem in drugih bistvenih dejavnikov, povezanih z nevarnostjo, ki jo prinaša material. Na podlagi ocene nevarnosti uprava preuči in določi, katere od naštetih karantenskih postopkov je potrebno izvesti glede na specifično biologijo in epidemiologijo zadevnega tipa materiala in odobrenih raziskovalnih dejavnosti:

- shranjevanje v objektih, ločenih s sistemom 'dvojnih vrat',

- shranjevanje pod negativnim zračnim pritiskom,

- shranjevanje v zavarovanih posodah z ustrezno velikostjo zračnih odprtin in drugimi pregradami, npr. z vodno pregrado za pršice; zaprte posode, napolnjene z zemljo, za ogorčice; električne pasti za žuželke,

- shranjevanje ločeno od drugih škodljivih organizmov in materialov, ki se lahko okužijo (npr. rastlinskih gnojil, gostiteljskega materiala),

- shranjevanje žlahtnjiteljskega materiala v žlahtnjiteljskih komorah z ustrezno manipulacijsko opremo,

- preprečitev križanja škodljivih organizmov z avtohtonimi biološkimi rasami (sevi) ali vrstami,

- izogibanje vzdrževanja trajnih kultur škodljivih organizmov,

- shranjevanje v razmerah, ki strogo nadzorujejo razmnoževanje škodljivega organizma, npr. v okoljskem režimu, ki preprečuje diapavzo,

- shranjevanje na način, ki preprečuje širjenje s propagulami (delci živih organizmov, s katerimi se le-ti razmnožujejo, ohranjajo ali širijo), preprečiti je treba npr. zračne tokove,

- postopke za preverjanje čistosti kultur škodljivega organizma, da se izključi obstoj parazitov ali drugih škodljivih organizmov,

- ustrezne nadzorne programe za material, da se odpravijo morebitni vektorji škodljivih organizmov,

- za raziskovalne dejavnosti in vitro, delo z materialom v sterilnih razmerah: opremljenost laboratorija za izvajanje aseptičnih postopkov,

- shranjevanje škodljivih organizmov, ki jih širijo vektorji, v razmerah, ki preprečujejo širjenje prek teh vektorjev, npr. z nadzorovano velikostjo zračnih odprtin, z zaprtjem zemlje v posode,

- osamitev po letnih časih, tako da raziskovalne dejavnosti potekajo v času majhne nevarnosti za zdravje rastlin.

Priloga 2: Obrazec predhodnega soglasja za uvoz ali premeščanje škodljivih organizmov, rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov za poskusne ali znanstvene namene ter za delo pri žlahtnjenju rastlin

PRILOGA 3

KARANTENSKI POSTOPKI, VKLJUČNO
S PREIZKUŠANJEM MATERIALA, NAMENJENEGA
SPROSTITVI IZ KARANTENE

DEL A

Karantenski postopki za določene rastline, rastlinske
proizvode in nadzorovane predmete, uvrščene
na Seznama III.A in III.B

Razdelek I: Rastline Citrus L., Fortunella Swingle, Poncirus Raf. in njihovi križanci, razen plodov in semen

1. Rastlinski material se podvrže ustreznim postopkom terapije, kot so določeni v Tehničnih navodilih FAO/IPGRI, ki so dostopni pri upravi.

2. Rastlinski material se po postopkih terapije, izvedenih v skladu s prejšnjo točko, v celoti indeksira na škodljive organizme. Ves rastlinski material, vključno z rastlinami za indeksiranje, se shranjuje v odobrenih objektih v karantenskih razmerah, določenih v Prilogi 1. Rastlinski material, namenjen odobritvi za uradno sprostitev, se shranjuje v razmerah, ki omogočajo normalen ciklus vegetativne rasti. Na njem mora biti ob prihodu in pozneje ob ustreznih časih med postopkom indeksiranja opravljen vizualni pregled na znamenja in simptome škodljivih organizmov, vključno z vsemi zadevnimi škodljivimi organizmi s Seznamov I.A, I.B, II.A in II.B.

3. Za namene, določene v prejšnji točki, se rastlinski material indeksira na škodljive organizme (preizkusno in identifikacijsko) po naslednjih postopkih:

(a) Za preizkušanje se uporabljajo ustrezne laboratorijske metode in po potrebi indikatorske rastline, vključno s Citrus sinensis (L.) Osbeck, C. aurantifolia Christm. Swing, C. medica L., C. reticulata Blanco in Sesamum L., da se odkrijejo najmanj naslednji škodljivi organizmi:

- Citrus greening bacterium,

- Citrus variegated chlorosis,

- Citrus mosaic virus,

- Citrus tristeza virus (vsi izolati),

- Citrus vein enation woody gall,

- Leprosis,

- Naturally spreading psorosis,

- Phoma tracheiphila (Petri) Kanchaveli & Gikashvili,

- Satsuma dwarf virus,

- Spiroplasma citri Saglio et al.,

- Tatter leaf virus,

- Witches' broom (MLO),

- Xanthomonas campestris (vsi sevi, patogeni za Citrus).

(b) Za bolezni, kot so ožig in ožigu podobne bolezni, za katere ni kratkoročnih postopkov indeksiranja, mora biti na rastlinskem materialu ob prihodu opravljeno cepljenje poganjkov na podlago, vzgojeno v sterilni kulturi, kot je določeno v Tehničnih navodilih FAO/IPGRI, tako vzgojene rastline pa morajo biti izpostavljene postopku terapije po točki 1.

4. Rastlinski material, na katerem je bil opravljen vizualni pregled, omenjen v točki 2 tega razdelka, na katerem so bila opažena znamenja in simptomi škodljivih organizmov, se preišče, po potrebi tudi s testiranjem, da se v največji možni meri prepozna škodljive organizme, povzročitelje zaznanih znamenj in simptomov.

Razdelek II: Rastline Cydonia Mill., Malus Mill., Prunus L. in Pyrus L. ter njihovi križanci, Fragaria L., namenjeni sajenju, razen semen

1. Rastlinski material se podvrže ustreznim postopkom terapije, kot so določeni v Tehničnih navodilih FAO/IPGRI, ki so dostopna pri upravi.

2. Rastlinski material se po postopkih terapije, izvedenih v skladu s prejšnjo točko, v celoti indeksira na škodljive organizme. Ves rastlinski material, vključno z rastlinami za indeksiranje, se shranjuje v odobrenih objektih v karantenskih razmerah, določenih v Prilogi 1. Rastlinski material, namenjen odobritvi za uradno sprostitev, se shranjuje v razmerah, ki omogočajo normalen ciklus vegetativne rasti. Na njem mora biti ob prihodu in pozneje ob ustreznih časih med postopkom indeksiranja opravljen vizualni pregled na znamenja in simptome škodljivih organizmov, vključno z vsemi zadevnimi škodljivimi organizmi s Seznamov I.A, I.B, II.A in II.B.

3. Za namene, določene v prejšnji točki, se rastlinski material indeksira za škodljive organizme (preizkusno in identifikacijsko) po naslednjih postopkih:

(a) Pri Fragaria L.

Ne glede na državo porekla rastlinskega materiala, se pri preizkušanju uporabijo ustrezne laboratorijske metode in po potrebi indikatorske rastline, vključno s Fragaria vesca, F. virginiana in Chenopodium spp., za odkritje najmanj naslednjih škodljivih organizmov:

- Arabis mosaic virus,

- Raspberry ringspot virus,

- Strawberry crinkle virus,

- Strawberry latent 'C' virus,

- Strawberry latent ringspot virus,

- Strawberry mild yellow edge virus,

- Strawberry vein banding virus,

- Strawberry witches' broom mycoplasm,

- Tomato black ring virus,

- Tomato ringspot virus,

- Colletotrichum acutatum Simmonds,

- Phytophthora fragariae Hickman var. fragariae Wilcox & Duncan,

- Xanthomonas fragariae Kennedy & King.

(b) Pri Malus Mill.:

Kadar rastlinski material izvira iz države, ki ni znana kot prosta katerega od naslednjih škodljivih organizmov:

- Apple proliferation mycoplasm;

- Cherry rasp leaf virus (ameriški sev);

se pri preizkusih uporabijo ustrezne laboratorijske metode in po potrebi indikatorske rastline za odkritje navedenih škodljivih organizmov.

Ne glede na državo porekla rastlinskega materiala se pri preizkusih uporabijo ustrezne laboratorijske metode in po potrebi indikatorske rastline za odkritje najmanj naslednjih škodljivih organizmov:

- Tobacco ringspot virus,

- Tomato ringspot virus,

- Erwinia amylovora (Burr.) Winsl. et al.

(c) Pri Prunus L., kot ustreza za vsako vrsto Prunus:

Kadar rastlinski material izvira iz države, ki ni znana kot prosta katerega od naslednjih škodljivih organizmov:

- Apricot chlorotic leafroll mycomplasm;

- Cherry rasp leaf virus (ameriški sev);

- Pseudomonas syringae pv. persicae (Prunier et al.) Young et al.;

se pri preizkusih uporabijo ustrezne laboratorijske metode in po potrebi indikatorske rastline za odkritje navedenih škodljivih organizmov.

Ne glede na državo porekla rastlinskega materiala se pri preizkusih uporabijo ustrezne laboratorijske metode in po potrebi indikatorske rastline za odkritje najmanj naslednjih škodljivih organizmov:

- Little cherry pathogen (neevropski izolati),

- Peach mosaic virus (ameriški sev),

- Peach phony rickettsia,

- Peach rosette mosaic virus,

- Peach rosette mycoplasm,

- Peach X-disease mycoplasm,

- Plum line pattern virus (ameriški sev),

- Plum pox virus,

- Tomato ringspot virus,

- Xanthomonas campestris pv. pruni (Smith) Dye.

(d) Pri Cydonii Mill. in Pyrus L. se, ne glede na državo porekla rastlinskega materiala, pri preizkusih uporabijo ustrezne laboratorijske metode in po potrebi indikatorske rastline za odkritje najmanj naslednjih škodljivih organizmov:

- Erwinia amylovora (Burr.) Winsl. et al.,

- Pear decline mycoplasm.

4. Rastlinski material, na katerem je bil opravljen vizualni pregled, omenjen v točki 2 tega razdelka, na katerem so bila opažena znamenja in simptomi škodljivih organizmov, se preišče, po potrebi tudi s testiranjem, da se v največji možni meri prepozna škodljive organizme, povzročitelje zaznanih znamenj in simptomov.

Razdelek III: Rastline Vitis L., razen plodov

1. Rastlinski material se podvrže ustreznim postopkom terapije, kot so določeni v Tehničnih navodilih FAO/IPGRI, ki so dostopna pri upravi.

2. Rastlinski material se po postopkih terapije, izvedenih v skladu s prejšnjo točko, v celoti indeksira na škodljive organizme. Ves rastlinski material, vključno z rastlinami za indeksiranje, se shranjuje v odobrenih objektih v karantenskih razmerah, določenih v Prilogi 1. Rastlinski material, namenjen odobritvi za uradno sprostitev, se shranjuje v razmerah, ki omogočajo normalen ciklus vegetativne rasti. Na njem mora biti ob prihodu in pozneje ob ustreznih časih med postopkom indeksiranja opravljen vizualni pregled na znamenja in simptome škodljivih organizmov, vključno z Daktulosphaira vitifoliae (Fitch) in vsemi drugimi zadevnimi škodljivimi organizmi s Seznamov I.A, I.B, II.A in II.B.

3. Za namene, določene v prejšnji točki, se rastlinski material indeksira za škodljive organizme (preizkusno in identifikacijsko) po naslednjih postopkih:

Kadar rastlinski material izvira iz države, ki ni znana kot prosta naslednjih škodljivih organizmov:

- Ajinashika bolezen,

se preizkušanje opravi po ustrezni laboratorijski metodi. Če so rezultati negativni, se rastlinski material indeksira na sorti vinske trte Koshu in shrani za opazovanje najmanj dva cikla vegetacije;

- Grapevine stunt virus,

se preizkušanje opravi s primernimi indikatorskimi rastlinami, skupaj s trtno sorto Campbell early, opazovanje pa poteka eno leto;

- Summer mottle,

se preizkušanje opravi s primernimi indikatorskimi rastlinami, skupaj s sortami vinske trte Sideritis, Cabernet franc in Mission.

Ne glede na državo porekla rastlinskega materiala se pri preizkusih uporabijo ustrezne laboratorijske metode in po potrebi indikatorske rastline za odkritje najmanj naslednjih škodljivih organizmov:

- Blueberry leaf mottle virus,

- Grapevine flavesence dorée MLO in druge trsne rumenice,

- Peach rosette mosaic virus,

- Tobacco ringspot virus,

- Tomato ringspot virus (sev 'rumenenja žil' in drugi sevi),

- Xylella fastidiosa (Well & Raju),

- Xylophilus ampelinus (Panagopoulos) Willems et al.

4. Rastlinski material, na katerem je bil opravljen vizualni pregled, omenjen v točki 2 tega razdelka, na katerem so bila opažena znamenja in simptomi škodljivih organizmov, se preišče, po potrebi tudi s testiranjem, da se v največji možni meri prepozna škodljive organizme, povzročitelje zaznanih znamenj in simptomov.

Razdelek IV: Rastline, ki oblikujejo stolone ali gomolje vrste Solanum L. ali njihovih križancev, namenjenih za saditev

1. Rastlinski material se podvrže ustreznim postopkom terapije, kot so določeni v Tehničnih navodilih FAO/IPGRI, ki so dostopna pri upravi.

2. Rastlinski material se po postopkih terapije, izvedenih v skladu s prejšnjo točko, v celoti indeksira na škodljive organizme. Ves rastlinski material, vključno z rastlinami za indeksiranje, se shranjuje v odobrenih objektih v karantenskih razmerah, določenih v Prilogi 1. Rastlinski material, namenjen odobritvi za uradno sprostitev, se shranjuje v razmerah, ki omogočajo normalen ciklus vegetativne rasti. Na njem mora biti ob prihodu in pozneje ob ustreznih časih med postopkom indeksiranja opravljen vizualni pregled na znamenja in simptome škodljivih organizmov, vključno z vsemi zadevnimi škodljivimi organizmi s Seznamov I.A, I.B, II.A in II.B ter Potato yellow vein disease.

3. Postopke indeksiranja, omenjene v prejšnji točki, je treba opravljati po tehničnih določilih, določenih v točki 5 tega razdelka, zato da bi odkrili vsaj naslednje škodljive organizme:

(a) Bakterije:

- Clavibacter michiganensis (Smith) Davis et al. ssp. sepedonicus (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al.,

- Ralstonia solanacearum Smith/Yabuuchi et.al.

(b) Virusi in njim podobni organizmi:

- Andean potato latent virus,

- Potato black ringspot virus,

- Potato spindle tuber viroid,

- Potato yellowing alfamovirus,

- Potato virus T,

- Andean potato mottle virus,

- navadni krompirjevi virusi A, M, S, V, X in Y (tudi Yo, Yn, Yc) in Potato leaf roll virus.

Pri pravem krompirjevem semenu v botaničnem smislu postopke indeksiranja opravijo zato, da bi odkrili vsaj viruse in njim podobne organizme, naštete pod prvimi petimi alineami prejšnjega odstavka.

4. Rastlinski material, na katerem je bil opravljen vizualni pregled, omenjen v točki 2 tega razdelka, na katerem so bila opažena znamenja in simptomi škodljivih organizmov, se preišče, po potrebi tudi s testiranjem, da se v največji možni meri prepozna škodljive organizme, povzročitelje zaznanih znamenj in

simptomov.

5. Tehnična določila, omenjena v točki 3 tega razdelka, so naslednja:

(a) Bakterije

- pri gomoljih se testira popek (hilum) vsakega gomolja. Standardna velikost vzorcev je 200 gomoljev. Če je potrebno, se postopek opravi tudi na vzorcih z manj kot 200 gomolji;

- pri mladih rastlinah in potaknjencih, vključno z mikro-rastlinami, se v vsaki enoti rastlinskega materiala testira spodnje dele stebla, če je treba, pa tudi korenine;

- pri testiranju kaličev ali stebelnih baz (delov stebla) za vrste, ki ne oblikujejo gomoljev, je priporočljiv en normalen ciklus vegetativne rasti po testiranju, omenjenem v točkah 1 in 2 tega razdelka;

- za material, omenjen v prvi alinei tega odstavka, je testna metoda za Clavibacter michiganensis (Smith) Davis et al ssp. sepedonicus (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al. metoda, določena s predpisom, ki ureja ukrepe za preprečevanje širjenja in zatiranje krompirjeve obročkaste gnilobe. To metodo je mogoče uporabiti tudi pri materialu, omenjenem v drugi alinei tega odstavka;

- za material, omenjen v prvi alinei tega odstavka, je testna metoda za Ralstonia solanacearum Smith/Yabuuchi et.al. začasna testna shema, določena v Aneksu Odločbe Evropske komisije, ki nadomešča postopek karantene št. 26 za Ralstonia solanacearum Smith/Yabuuchi et.al., kot jo določa Evropska in Mediteranska organizacija za varstvo rastlin (EPPO). To metodo je mogoče uporabiti tudi pri materialu, omenjenem v drugi alinei tega odstavka.

(b) Virusi in virusom podobni organizmi, razen Potato spindle tuber viroid

- minimalno testiranje rastlinskega materiala (gomolji, mlade rastline, potaknjenci, skupaj z mikro-rastlinami) obsega serološki test, opravljen ob času cvetenja ali blizu le-tega, za vsak škodljiv organizem, ki je na posebnem seznamu, razen za Potato spindle tuber viroid. Sledi mu biološki test materiala z negativnimi rezultati pri serološkem testu. Pri virusu zvijanja krompirjevih listov se opravi dva serološka testa;

- minimalno testiranje pravih semen v botaničnem smislu se opravi v obliki serološkega testa ali pa biološkega testa, kadar serološki test ni mogoč. Zelo priporočljivo je ponovno testiranje deleža negativnih vzorcev in mejnih rezultatov z drugo metodo;

- serološka in biološka testiranja, omenjena v prejšnjih dveh alineah, se opravi na rastlinah, zraslih v rastlinjaku in vzorčenih vsaj na dveh delih vsakega stebla, skupaj z mladim polno razprostrtim lističem na vrhu vsakega stebla in starejšim lističem s sredine stebla; zaradi možne nesistemske okužbe se vzorči vsako steblo. Pri serološkem testiranju se lističev z različnih rastlin ne sme združevati, razen takrat, ko je za metodo uporabe potrjena stopnja združevanja; lističe z vsakega stebla pa je možno združevati, z namenom pridobitve vzorca z vsake rastline. Pri biološkem testiranju se lahko združuje vzorce z največ petih rastlin pri čemer se cepi najmanj dve indikatorski rastlini;

- primerne indikatorske rastline, uporabljane za biološko testiranje, omenjeno v prvih dveh alineah tega odstavka, so tiste, ki so na seznamu Evropske in Mediteranske organizacije za varstvo rastlin (EPPO), ali druge uradno potrjene indikatorske rastline, ki dokazano odkrijejo viruse;

- iz karantene se sprosti le tisti material, ki je bil neposredno testiran. Kjer je bilo opravljeno indeksiranje očes, se lahko sprosti le poganjke testiranih očes. Gomolja ni dovoljeno sprostiti zaradi možnih težav z nesistemsko okužbo.

(c) Potato spindle tuber viroid

- pri vsem materialu se testira v rastlinjaku gojene rastline, in to takoj, ko se dodobra primejo, vendar pred cvetenjem in nastajanjem cvetnega prahu. V primeru gomoljevih kaličev, rastlin in vitro ali majhnih sadik se testiranje upošteva le kot predhodni test;

- vzorce je treba jemati s polno razprostrtega lističa na vrhu vsakega rastlinskega stebla;

- ves material za testiranje je treba gojiti pri temperaturah, ki niso nižje od 18 stopinj C (najbolje pa je, če so višje od 20 stopinj C) in ob vsaj 16 ur trajajoči dnevni svetlobi;

- testiranje poteka z radioaktivno ali neradioaktivno označenimi cDNA ali RNA-sondami, s povratno R-PAGE (z barvanjem s srebrom) ali RT-PCR;

- najvišja stopnja združevanja za sonde in povratno R-PAGE je pet. Uporabo te ali višjih stopenj združevanja je potrebno potrditi.

DEL B

Karantenski postopki za nekatere rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete, uvrščene na Sezname II.A, II.B, IV.A in IV.B

1. Uradni karantenski postopki morajo zajemati tudi ustrezen nadzor ali preizkušanje za škodljive organizme, uvrščene na Sezname I.A, I.B, II.A in II.B, in se opravijo glede na posebne fitosanitarne zahteve, določene v Seznamih IV.A in IV.B za specifične škodljive organizme. Za namene teh posebnih fitosanitarnih zahtev se za karantenske postopke uporabljajo tiste metode, ki so določene v Seznamih IV.A in IV.B, ali drugi

enakovredni uradno odobreni postopki.

2. Rastline, rastlinski proizvodi in nadzorovani predmeti morajo biti po določbah prejšnjega odstavka prosti škodljivih organizmov, navedenih v Seznamih I.A, I.B, II.A, II.B, IV.A in